

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 8 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravništvo je v Gospodskih ulicah št. 12. Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Narodna napredna stranka.

„Slovensko društvo“ sklenilo je na svojem javnem shodu, da se bode naša stranka odslej imenovala narodna napredna stranka in da bode društvo z drugim semestrom začelo izdajati svoje glasilo „Rodoljuba“, ki bode izhajal dvakrat na mesec.

Oba sklepa bila sta umestna, ker sta bila že davno potrebna. Stranka naša, dasi šteje v svojih vrstah veliko večino razumnosti slovenskega in se opira tudi na kmetško prebivalstvo, ni še doslej imela svojega imena. Da jej tako dolgo nismo nadeli nobenega imena, zgodilo se je zaradi tega, ker smo hoteli prikrivati razdor, ki je poslednji čas nastal v Kranjski, ker se je mislilo, da bi s takim imenovanjem razkol postal akutnejši, deloma pa tudi zaradi tega, ker so nekateri še vedno upali, da se nasprotstva zopet utegnejo poravnati in da se mej nas zopet vrne sloga in jedinstvo, da bomo zopet vzajemno delovali, kakor smo prejšnje dni.

A brezdomovinska nasprotna nam stranka, ki se evfemistično imenuje klerikalno, pokazala je s svojim postopanjem v najnovejši dobi, da so vsi taki upi bili le prazne pene, da se bode razpor še nadaljeval in najbrže širil, da torej ni več nobenega pravega razloga, prikrivati ga. Razpor imamo z vsemi njegovimi usodnimi posledicami, zato treba, da se kot posebna stranka organizujemo, da z vso odločnostjo začnemo zavračati in pobijati nasprotne nam stranke načela in nazore, ki so naši narodnosti kvarni in pogubni. Zato smo si tudi nadeli ime narodne napredne stranke, da je vsacemu jasen naš smoter, naša politiška mer.

Napredek je našega probujenega stoletja gaslo in kdor v občnem tekmovanju ne napreduje, ta zastaja. Ta resnica velja za posameznika, kakor tudi za narode in politiške stranke. Zato se naša stranka, ki hoče napredovati na narodnem polju, ki hoče napredovati v omiki in si s tem napredovanjem pridobiti vse udobnosti in blaginje naše dobe, imenuje narodno napredno, in to ime je že program.

Kakor potrebno je bilo to ime, tako pereče nujno je bilo izdavanje posebnega društvenega glasila, katero bode zahajalo v najširše kroge in po-

učevalo prosti narod v politiških, gospodarskih in obrtnih zadevah in katero bode tako malo stalo, da bode vsacemu pristopno. Društveno glasilo „Rodoljub“ bode sredstvo, po katerem bode naša stranka v vedni dotiki s svojimi pristaši in somišljeniki po deželi, s katerimi bode pospeševala svoje politiško delo in uničevala nasprotnikov napore in zlobne nakane.

Društveno glasilo „Rodoljub“ ima široko polje pred seboj. Širiti mu je omiko in napredek, seznanjati narod s pridobitvami in izumi naše dobe, zavračati pa brezdomovinske spletke in one mračne nazore, katerim dandanes v nav ni več mesta, marveč spadajo mej srednjeveško šaro.

In zaradi tega, ker bode listu tak namen in tolik delokrog, treba je, da se ga oklenejo vsi rodoljubi, ki se prištevajo stranki napredka. Zato treba, da ga vsak priporoča pri svojih znancih in prijateljih in mu tako gladi pot v slednjo kmetško hišo, da bode „Rodoljub“ najbolj razširjeni list in da bode število njegovih naročnikov dokaz, da ima „Slovensko društvo“, oziroma za njim stoječa narodno napredna stranka zares ogromno večino naroda za seboj.

Šest-, sedem- ali osemletno šolanje?

(Konec.)

Zategadelj uprašam: Ali bi ne bilo povsem boljše, ko bi se vsa primerno skrcena učna tvarina (saj bistvenega bi ne bilo treba nič izpustiti!) — kot „minimum“, katerega bi „moral“ vsak učenec doseči, ako mu je to sploh mogoče do tedaj, ko je posilnemu šolanju popolnem odrasel, t. j. do 14. leta — razdelila namestu na osem, samo na šest letnikov; šolanje pa bi ne bilo pri vseh učencih jednako: pri pridnih in nadarjenih naj bi trajalo 6 (od 6.—12.), pri manj pridnih in zmožnih 7 (od 6.—13.), pri lenih in zabutih učencih pa celih 8 let (6.—14.). Pred 14. letom bi se torej smeli izpuščati le tisti učenci, ki so vso učno tvarino ljudske šole prebavili, t. j. vseh 6 letnikov s popolnim uspehom dovršili ter v vseh predmetih zadovoljali, ne pa, kakor je to sedaj predpisano: kadar so se „zadostno“ (?) brati, pisati in računati naučili; kakor da bi drugi predmetje za življenje ne bili potrebni! Komur bi se iz tehtnih razlogov do-

volilo, da sme še le s 7. ali celo 8. letom v šolo stopiti, on bi se ve ne mogel biti oproščen pred 13., oziroma 14. letom. — Saj je v srednjih šolah ravno tako; le posebno nadarjeni in pridni dijaki dovršijo šolo v normalnem času, drugi pa morajo več ali manj razredov ponavljati. In tudi pri vojakih služijo po movejših določbah nekateri jedno, drugi dve, ostali pa cela tri leta.

Sedaj naj še ob kratkem omenim raznih prednostij priporočane sisteme: 1. Učenci, ki bi kakorkoli za jedno ali dve leti zaostali, mogli bi konečni smoter ljudske šole še vedno doseči ter si glavnih, za življenje potrebnih vednostij pridobiti, kar pri drugačnih sistemah ni mogoče. Tudi bi jih omenjeni smoter mnogo več doseglo, nego zdaj. 2. Pouk bi bil lažje in temeljiteji zlasti na manjrazrednih šolah, ker bi se potem ne bilo treba na toliko stopinj ozirati. 3. Šole so povsod prenapolnjene; ako bi se pa smeli nekateri učenci že z 12., oziroma 13. letom izpuščati, bi se iste na mnogih krajih znatno olajšale. 4. Otroci bi gotovo veliko redneje v šolo prihajali ter se pridneje učili, vedoč, da morajo drugače jedno ali dve leti dalje v šolo hoditi. Pa tudi stariši, ki želijo svoje otroke prej ko prej šole oprostiti, bi nanje gotovo skrbneje pazili ter jih bolje v šolo in k učenju priganjali, kakor se to zdaj godi. 5. Sedanje olajšave v poslednjih dveh letih niso šoli nikakor na korist, ker preuzročujejo velik nered. Bolje je, da se otroci, ki so vsem terjatvam zadostili, iz vsakdanje šole popolnoma izpustijo, ostali pa še nadalje, in sicer strogo ter brez kake olajšave k šolanju silijo. 6. Ali je pravično od nekaterih učencev več znanja zahtevati, kakor od njih velike večine, ki onih ne morejo ali nečejo dohajati ter vse jednako dolgo v šolo siliti? Ljudske šole pravi namen je, kolikor največ mogoče učencev (najmanj večino) privedi do nekega gotovega smotra, do popolnega in dovršenega znanja, ne pa nekatero posameznike kolikor mogoče izobraziti, pri tem pa večino zanemarjati. 7. Ljudska olika bi po moji sistemi nikakor ne trpela; in če bi se tudi učna tvarina navidezno skrciti morala, sem vendar trdno prepričan, da bi naša ljudska šola v resnici rodila boljše sad, kakor ga more pri sedanjih nerednih in negotovih razmerah. 8. Sedanja ljudsko-šolska naznanila in spričala so skoraj

LISTEK.

Ljutomerčani Triglavanom

dne 7. junija 1891.*)

Čestito nam društvo „Triglava“,
Prišedše v prijazni naš kraj,
Kjer v divni krasoti vse plava
Tu bodi Ti lepa zabava,
Veseli Te „Štajerski raj“,
Sloveča naj vinska gorica,
Srcé Ti razjasni in lica!

Mladenci, sladka nam nada,
Vesele bodočnosti up;
Ko struna sè struno se sklada,
Mir, sprava med Vami naj vlada,
Nezloge ne slabi vas strup,
Za slavo, za čast domovini
Gorečnost Vam v srcih ne mini!

Glej, kakor bučelice rade
Po cvetji nabirajo med,
Ko buji v njem drevje, livade,

Vi znanostij raznih zaklade,
Omike nabirate cvet;
Omika Vam slajša življenje,
V življenju Vam lajša trpljenje.

Srcé Vam nikdar ne upadi,
Značaj Vam ostane naj čist,
Ko solnčni svit v mili pomladi;
Da znanostij Vaših zakladi
Slovcem bi bili v korist!
Za dom in za narod skrbeti,
Najlepše je delo na sveti.

B. F.

*) Ta pozdrav došel nam je zakasnelo. Uredn.

Kód in kakó jaz iščem letošnje spomladi.

(Vremenoslovna jeremijada v treh spevih.)

I.

Kakor druga leta dosedanjega potovanja svojega vzletel sem bil tudi preteklo zimo takoj po novem letu na „solnčni jug“ — spomladi naproti.

No, letos se mi je moja jugomanija kaj slabo obnesla! Na Pivkinih livadah, kamor sem se bil iz prva namenil umakniti se sibirski zimi iz čmeri-

kastega megljišča, naletel sem na seženj debeli sneg, po katerem sem gazil tja do Razdrtega celi dan. Tu na prelazi v Vipavsko dolino pa so bili toli visoki zameti, da mi je Nanosov Hinko, ki je vender precejšen junak, z velikim naporom prebredel tir preko Rebernic. In v opevani dolini ob vznožji gorostasnega Nanosa sem prišel stoprav takorekoč iz dežja pod kap! Ne samo, da sem i ondu moral preskakovati po cesti nakopičene grmade snega, kakeršnih žive dni nisem videl v dolini Vipavski, imel sem se boriti še po vrhu z besnečo „bürjo“, katera se je igrala z menoj toli zlobno, kakor mačka z mišjo! . . .

Ves prezebel in obtolčen sem se potem koléhal z ognjišča na ogujišče pod širokim ledjem Nanosovim navzdol malone cel mesec. Nu, zabave tu baš nisem pogrešal! Na Lozicah me je kratkočasil pobratim Žvanko s šaljivim pripovedovanjem, kako se mu je godilo nedavno tam doli v Novem mestu pri veseljaku „Štembürji“. — V Šent-Vidu smo pekli kostanje, zalivajoč jih z ognjevitim „Rolandem“, katerega nam je prijatelj Filip naposled zabelil s presladkim pikolitom iz l. 1834. — pridelkom svojega strijca, slovečega „vinorejca“ Ma-

brez vse veljave; a ko bi moj nasvet obveljal, do-
bila bi ista najedenkrat velik pomen. Tudi klasifi-
kacija bi postala bolj zanesljiva, ker bi morala po-
tem biti stroga in natančna, kakor je to v srednjih
šolah. In ob enem bi se tudi znatno povzdignil
ugled učiteljev, ker bi bilo namreč od njihove raz-
sodbe odvisno, kedaj sme ta ali oni učenec iz šole
stopiti. 9. Navadna ljudska šola ne more nikdar
toliko doseči, kakor meščanska šola; zategadelj je
po mojih mislih neopravičeno, višje oddelke ljudskih
šol (6.—8.) vsoprejeti z razredi meščanske šole;
temveč poslednja bi se morala na prvo, rekše na
nje najvišji razred ali oddelek naslanjati. Sedanja
trirazredna meščanska šola naslanja se, kakor re-
čeno, na 5. razred (letnik) ljudske šole; ako bi pa
cela ljudska šola štela 6 letnikov, tedaj bi bilo
želeto, da se tudi meščanska šola skrči na dva raz-
reda, takó da bi tudi zanaprej obé šoli skupaj
tvorili osomrazrednico. Za dve leti bi potem še
marsikdo dal svojega otroka v mestu dalje šolati,
v tem, ko se tri leta zdijo mnogim že nekoliko —
preveč. Tudi kot pripravnice za učiteljišča bi bile
dvorazrednice primernejše, ker se sedaj vsakdo rad
ogne dolgemu triletnemu pripravljanju. Da bi dvo-
razrednice mnogo manj stale, ker bi bilo za vsako
izmed njih le treh učiteljev treba, omenim le mimo-
gredé. Zato bi se jih pa lahko toliko več osnovalo!
10. Učenci, ki bi dobili odpustnico pred 14. letom,
bi se lahko do tega časa silili v posebno „ponav-
ljalno in nadaljevalno šolo“; taka šola bi bila se
vé povsem drugačna, kakor ona v zmislu Lichten-
steinovega predloga, ker bi bili v nji zbrani samo
najboljši učenci; no vendar mislim, da bi take šole
ne bilo ravno treba, menda bi bilo tudi število
učencev prepičlo. Vsekako pa bi bilo želeto, da bi
ostal učitelj z dotičnimi učenci do njih 14. leta v
nekaki dotiki, morebiti takó, da bi jim redno jeden-
krat ali dvakrat v tednu izposojal knjige iz šolar-
ske knjižnice ter jih neprestano unemal k nadalj-
nemu lastnemu izobraževanju.

Ugovarjati bi utegnil kdo, češ, da je vendar
prezgodaj, nekaterim otrokom že z 12. letom od-
pustnico dati. A pomisliti je treba, kakó težko kmetje
in drugi ubožnejši starši čakajo, dokler jim otroci
toliko ne odrasejo, da jim morejo pri raznih delih
pomagati ter si tako že sami kruha služiti. 12- do
14letno mladino torej, ki si je vseh potrebnih ved-
nostij pridobila, še nadalje v šoli pridrževati, kjer
se tako nič posebnega več ne nauči, ko bi nasprotno
starišem doma mnogo koristila, zdi se mi neopra-
vičeno. Premožnejši meščani in tržani pa dajo svoje
otroke pozneje itak v kako srednjo ali vsaj me-
ščansko šolo, da se tam nadalje izobrazujejo. In
tudi ubožnejšim, a posebno nadarjenim učencem bi
se lahko kaj takega omogočilo, ako bi se jim do-
volila primerna podpora iz okrajne blagajnice. —

Upam, da sem marsikoga prepričal in pridobil
za svojo misel. Tudi ta sistema se vé ni brez vseh
napak, vendar se zdi vsaj meni veliko boljše od
doslej nasvetovanih. In ker daje takorekoč vsem stran-
kam nekoliko prav, utegnili bi tudi najprej vsako
izmed njih zadovoljiti. Zategadelj rečem samo še
to: „Primerjajte, in kar se vam zdi najboljšo, to
si obdržite!“ E. B.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 9. junija.

Iz budgetnega odseka.

V seji budgetnega odseka razpravljalo se je
o dispozicijskem fondu. V imenu levice izjavil je
posl. Heilsberg, da bode njegova stranka glasovala
v odseku za dovoljenje dispozicijskega fonda in da
si pridrži, da v generalni debati o proračunu raz-
jasni svoje stališče o tej budgetni točki. Ta izjava
od strani levice, ki je ves čas Taaffejevega vladanja
konsekventno odklanjala dovolitev dispozicijskega
fonda, je znamenje, da začenja zdaj zaupati vladi,
proti kateri je bila dolgo vrsto let v opoziciji. Ta
izjava je torej parlamentaren čin velicega pomena
in razjasnjuje nekoliko položaj, ker je dovoljenje
dispozicijskega fonda na vsak način znak zaupanja
vladi, katero je levičarska stranka dozdej vedno
pobijala.

Mladočeški neuspehi.

Prav dobro se je izrazil Kolinski „Polaban“ o
navideznih dosedanjih neuspehih Mladočehov v dr-
žavnem zboru, rekoč: „Dozdaj češki poslanci neso
mogli storiti druzega nego konstatovati zmote Sta-
ročehov, in to konstatovanje trajalo bode še precej
časa. Pozitivno delovanje ali pozitivne uspehe more
le kak priprost človek pričakovati v tako kratkem
času.“ Če bi šlo po mnenju nekaterih, bi češki narod
že zdaj dal nezaupnico mladočeškim svojim poslan-
cem in volil zopet stare. Nam se pri visoki poli-
tični izobraženosti češkega naroda taka omahljivost
ne zdi nikakor utemeljena in je popolnoma naravno,
da pri obstoječih razmerah češki poslanci ne mo-
rejo delati čudežev.

Prememba volilnega reda.

Nemški listi se posebno jezijo nad tem, da je
več nemških konservativcev gorenjeavstrijskih in šta-
jerskih podpisalo dr. Ferjančiča predlog glede spre-
membe volilnega reda za kmetijske občine na Koro-
škem. Pravijo, da bi bil ta predlog itak našel do-
voljne podpore in potrebnih podpisov pri Slovanih,
da so nemški konservativci pokazali, da nemale nič
nemškega čutenja, ker ta predlog namerava oslabiti
Nemštvo na Koroškem. Nam pa se zdi, da so baš
nemški konservativci s svojimi podpisi pripoznali
pravičnost zahteve, da se premeni sedajšnji Slovincem
povsem krivični volilni red, ki je sestavljen tako
umetno, da jih skoro povsod potiska v manjšino in
v odvisnost od nemških sodeležanov. In baš to hoče
preprečiti predlog Ferjančičev.

Razprava o reformi uprave.

Skrajna leвица ogerske poslaniške zbornice je
sklenila zveleči debato o reformi uprave na vsak
mogoč način. Gabriel Karoly je izdelal načrt, po
katerem bode vedno tudi mej časom žetve od 90
članov neodvisne stranke navzočnih kacij 25 do 30
pri razpravah ter da bode pri vsakem izmed 260
paragrafov vsak član predlagal nekoliko dodatkov
in sprememb. O vsakem takem predlogu se bode
zahtevalo glasovanje po imenih. Uprašanje je le, če
bodo vsi člani neodvisne stranke se hoteli udeleževati
te obstruktivne politike, po kateri ni videti,
kdaj bode konec razpravam o nameravani reformi.

Vnanje države.

Trojna zveza in Angleška.

Francosko časopisje se živahno zanima za ob-
novljenje trojne zveze, oziroma za uprašanje, je li
res Italija sklenila tajno pogodbo z Anglijo, ako-
pram je Fergusson oporekal trditvam Millevoy-a,
da se je sklenila taka pogodba, o kateri se prijav-
ljajo najbolj neverjetne podrobnosti. „Journal des
Debats“ toži, da je zapadna obal skoro brez obrambe,
da je dragoceni arsenal v Cherbourgu vpostavljen
vsacemu sovražnemu napadu. V slučajih vojne pa je
nevarnost na zapadu večja nego na jugu. V Angliji

vidijo vsi listi sovražnika Francoske, akopram
„Standard“ trdi, da noben anglešk minister ne more
skleniti take tajne pogodbe, kakor jo je prijavilo
Millevoy-jevo pismo.

Francosko-ruska zveza.

Kakor poroča „Times“ stavlja se je pred pe-
timi tedni ruski vladi formalen predlog za defen-
zivno zvezo z Rusijo. Odgovor se je glasil, da se
taka pogodba ne more skleniti, ker je glavni namen
carjev vzdržati mir, to pa more le tedaj storiti, če
ima proste roke. Poroštvo za istinost te vesti se-
veda prepustimo „Times-u“.

O iztiranjih kraljice Natalije.

Dobro obiskan strankarski shod liberalcev v
Negotinskem okraju izrekel je, da ne odobrava iz-
tiranja kraljeve matere. Jednoglavno sklenena reso-
lucija pravi, da je znani sklep skupščine, ujevova
sankcija in način izvršitve silno kršenje ustave.

Pokojninske delavske blagajnice.

V francoski zbornici predložil bode minister
notranjih zadev načrt zakona o pokojninskih delav-
skih blagajnicah. Te blagajnice imajo namen pre-
skrbeti delavcu po prostovoljnih vplačilih s pripo-
močjo države in delodajalca pokojnino za starost.
Če se delavec odloči za prostovoljno doneske, pri-
pomoreta mu država in po njeni odredbi tudi delo-
dajatelj. Delavec plača na pr. vsak delavni dan 5
centimov, da dobi pokojnino 300 frankov ali pa
10 cent. za 600 frankov. Vplačevanja prično še le
s 25 letom in se nadaljujejo 30 let, potem dobi
delavec svojo pokojnino. Delodajatelj plača za
vsacega delavca jednako svoto, kakor delavec,
država pa doda dve tretjini od doneska obeh. To
je v glavnih potezah načrt zakona, ki bode prišel
v obravnavo.

O napadenem železniškem vlakcu.

O izročitvi ujetih potnikov do danes še ni no-
benega gotovega poročila. Izpuščeni strojevodja
Freudiger podal se je s štirimi spremljevalci na
mesto označeno po roparjih. Pričakuje se, da se do
danes zvečer vrne z ujetniki v Kirkilise. Oblastvom
so vsled strahu za življenje ujetnikov roke zve-
zane.

Pruski „Sperrgeldergesetz“

te je zakon, ki določa, kako postopati z onimi
novci, ki so se nabrali za časa kulturnega boja iz
ustavljenih duhovniških plač, vsprejel se je v pruski
poslaniški zbornici po zaključkih, kakor so se odo-
brili v drugem čitanju. Novci bodo se poglavitno
izročili škofom v razpolaganje.

Angleško-portugalska pogodba.

Portugalska poslaniška zbornica potrdila je s
105 glasovi proti 6 pogodbo mej Anglijo in Portu-
galsko glede afriških razmer. V gospodski zbornici
pričela se je danes razprava o tej pogodbi. Listi
izražajo svojo zadovoljnost o sklepu zbornice.

Nemiri v Jeruzalemu.

Mej člani grške in latinske cerkve v Jeru-
zalemu nastal je prepir zaradi poplave necega zidu.
Prišlo je do tepeža in so bili poslani turški vojaki,
da naredo mir. To so storili z veliko brezozirnostjo,
kajti streljali so mej gosto množico ljudstva. Mnogo
je mrtvih in ranjenih. Francoski poslanik v Cari-
gradu poslal je porti energičen protest zaradi tega
nepotrebnega preliivanja krvi.

Gibanje proti Parnellu.

Strastno nasprotstvo proti bivšemu vodji irske
stranke še ni ponehalo. Te dni je antiparnellski
list „National-Press“ Parnella naravnost obdolžil,
da je izneveril strankine novice. V polmesečni seji
lige v Dublinu je poslanec Hartington ta napad
odbil z največjo odločnostjo. Katoliška duhovščina
je v prvi vrsti nasprotnikov Parnellovih. Irski nad-
tajnik Balfour pa je izrekel nedavno na nekem
shodu, da je vendar le mogoče, da se bodo odpra-
vili izredni zakoni za Irsko, ker se kaže neko po-
boljšanje odnošajev. Ubogi deželi bi bilo pač želeto

tije Vertovca. Od ondot me je burja zanesla v
„pravoslavno“ Podrago. Tam sem vam izvedel kaj
zanimive reči! N. pr. kako so se neki najeti (?)
agentje-provokaterji trudili, da bi Podražane raz-
kričali za — „ruske panslaviste“, češ, da jim rublji
leté iz Moskve v žep kar po zraku; dalje: kako
milo so jih — „izgubljene ovčice“ — nepoklicani
„pastirji“ poganjali v prvotni hlev nazaj itd. itd.
Kaj plastiški mi je opisovala stara Božička evan-
geljsko-ganljivi prizor, ko so ji orožniki odvedli sina
doli proti „trgu“. „Zdelo se mi je, da ga ženejo
kakor svoje dni sinu Marijinega“, rekla je preprosta
žena z nekim ponosnim vznesenjem... No, kakor
veste, dosegli so vztrajni Podražani svoja prava, za
katera so se poganjali okolo štirideset let in isti
preganjani mladi Božič je zdaj njih izvoljeni —
župan. Pravijo pa, da še zdaj nekateri izmed njih
hodijo v Trat k službi božji v — pravoslavno
cerkev... Potem sem pogledal v Manče, kako
tamle Draždanci kar z žlico grabijo živega srebra
na površji raztresene kapljice ali kali? In na Slapu
sem se na samotnem vrtu spominjal, da smo nekoč
v ondotnem šatoru veselo opevali g. Rorka „zelený

klóubuk“, s katerim se zdaj ponaša tam doli pod
košatogozdnimi Gorjanci.

Dospévši v trg Vipavski ujamem Ložiškega
Toneta. Ponudil se mi je za cicerona, češ, „da se
ne izgubim“ ter me vodil od „Adrije“ do „Korláča“
tako dolgo, da sem ga jaz zapeljal na Vrhpolje,
kjer sva si s čudadelno „Sipo“ Lavrenčičevo otálila
na burji premrle kosti. Isker sivec mi je odnesel
sprevodnika v pozni noči proti njegovemu domu,
jaz pa sem se zatekel na „mramorno“ ognjišče k
brdkim Urkovim Vilam, kjer sta mi prijatelja Rado-
slav in Rajko pomagala prepevati vinoslavne „bilje“
do jutrne zore. — Isto jutro sem zlezal po Sana-
borskem žlebu navzgor v Podkraj. Oadu sem obču-
doval bojevite Amazone podkrajске, kako so kršče-
vale v studenčnem koritu nekega trdevratnega mla-
deniča, po katerega ljubezni so se jim cedile —
solzé; pa, kakor čujem, dotičniku niti voda ni
omehčala za njih gorjansko dražestnost neobčutnega
srcá. — Izpod Hrušiškega gozda sem se obrnil doli
na Col, da pogledam, kam je dal prijatelj Kostanjko
svojo liro — kakor sem se prepričal, obesil jo je
na — krščeno vrbo, na kateri mu je bilo obviselo

pesniških čuvstev polno srce — videti je, da pesnik
zares mora biti „nesrečen“.

Kako me je potem burja drvila s Cola po cesti
navzdol, o tem bi mogel napisati tri kilometre dolgo
jeremijado! Prijatelj Gorazd nam je nekoč bil opeval
kraško burjo; toda toli besne furije vetrove, ka-
keršna se vali dereči pogorski reki nalik po kame-
niti strugi od Cola doli preko Ajdovščine in Križa
tjekaj na kraške goličave — te rjoveče simfonije
bi nam ne mogel niti približno označiti isti Rihard
Wagner! To vam hrumi, piska, cvili in tuli po
vzduhu v toli naglo se menjajočih akordih, da se
vas polášča, rekel bi, sodnjednevna groza! In nje
sila je tolika, da prevrača težke tovrne vozove —
ni čudo, da mi je prerahljala trhle moje kosti v
vseh tečajih in sklepkih, da teden dnij niti hoditi
mogel nisem! In vendar — koli vzviševalno, da,
veličanstveno je čustvo, s katerim nam prešinja
prsi mogočno grmeča burja, kakor v ljutem vibarji
razburkano morje s svojimi gnevno se penečimi va-
lovi — seveda, če ima človek vsprejemljivo oko in
srce za takšno prirodno dramo ter — notabene —
da se je ne boji.

že mirnega razvitka, ker v zadnjih 50 letih se je prebivalstvo znižalo od 8¹/₆ milijonov na 4⁷/₁₀ milijonov! Te številke govore žalostno resnico o nazadku dežele.

Domače stvari.

— („Slovenec“) blagovilil se je v sobotni številki malo baviti z občnim zborom „Slovenskega društva“ in trdil je: „Nekateri člani so bili za to, da se imenuje „liberalna stranka“, a večina se je izrekla, da je to ime preveč na slabem glasu...“ Ker mi nismo čuli nobenega člana, ki bi se bil potezal za „liberalno stranko“, a bi vsekako dotičnike radi poznali, prosimo uredništvo „Slovenčev“ najuljudneje, da je toli prijazno in nam pove, kdo so bili ti „nekateri člani“. Ne dvomimo, da bode klerikalni naš kolega v znani svoji kulantnosti brez odlašanja ugodil upravičeni naši želji.

— (Slovanska liturgija v Dunajskem parlamentu.) „Il Diritto Croato“ naznanja, da bode nek slovansk poslanec v jedni prihodnjih sej državnega zbora spregovoril o slovanski liturgiji, o nekaterih škofih latinizatorjih in o strogem postopanju političnih oblastev proti slovanskemu časopisju, ki brani slovansko liturgijo, katero hočejo nekateri uničiti mej hrvaškimi narodom v Primorji in v Dalmaciji.

— (Odlikovanje.) Gosp. Antou Fabijani, veleposestnik v Kobdilji, dobil je viteški križ Fran-Josipovega reda.

— (Glas iz mej občinstva.) Piše se nam: Ko poslušam, kako se nekateri naščuvani Krakovčani in Trnovčani poganjajo za usiljivega gospoda Andreja, se mi jako čudno zdi, da se nihče več ne spomina pokojnega župnika Karuna. Vsi so pokojnika radi imeli, vsi hvalijo njegove vrline, a dasi je že nad pol leta v grobu in dasi je sam odločil neko vsoto v to, vendar še dandanes nema križa na grobu in tudi za grob sam se ni prav nič storilo. Mislim, da bi se spodobilo, da se to nemudoma popravi, namesto da se čas trati s praznim čenčanjem in zlobnim ščuvanjem.

— („Brusa“) izšla je v soboto 11. številka. Mej raznovrstno vsebino prijala bodo izvestno pisarniška premišljevanja: „Kako smo začeli v šolo hoditi?“

— (Muzejskega društva) občni zbor bode jutri (v sredo) zvečer ob šestih v Rudolfinumu. Volil se bode nov odbor.

— (Dnevni red) učiteljskega zborovanja za šolski okraj mesta Ljubljane, ki bode dné 2. malega srpana 1891. leta ob 8. uri dopoldne v mestni dvorani. 1. Določitev predsednikovega namestnika in volitev dveh zapisnikarjev. 2. Opazke c. kr. okrajnega šolskega nadzornika prof. Levca o nadzorovanih šolah. 3. Vzprejemna preskušnja v srednje šole. Predavanje c. kr. okrajnega šolskega nadzornika. 4. Izbor učnih knjig in beril za šolsko leto 1891/2. 5. Poročilo knjižničnega odbora o stanju in računu okrajne učiteljske knjižnice. 6. Nasvėti o nakupu novih knjig za okrajno učiteljsko knjižnico. Dotične nasvėti je najkasneje do 28. rožnika t. l. pisмено naznaniti knjižničnega odbora načelniku učitelju Fr. Kokalju. 7. Volitev knjižničnega odbora za leto 1891/2. 8. Volitev stalnega odbora za leto 1891/2. 9. Volitev dveh zastopnikov učitelj-

Kakor z gorske višine zdrsel kamen, prikotala me je neusmiljena burja po cesti nizdolu v Šturije ter me vrgla preko mrzlega Hublja v tesne Ajdovšćinske ulice, po katerih sem si ogolil vse kosti. Umaknil sem se v prostrano zatišje „Edinosti“, pa ondu me je obvejal zakajeni prepih in na stáji, kjer sem zbiral razklopotane členke svoje, vznášala mi je postrežna „búrjica“ kar na posteljo hladeči sneg v obraz. Jediní kotiček, v katerem sem si ogrel nekoliko krepéne svoje ude, ujel sem pri vrlém prijatelju Balku. Ondu sem posedal dan na dan, in dočim sva z ljubeznjivo sestro njegovo „ščebetala“ o blaženih dnevih našega prvega spoznanja, poslušal je zaljubljeni naš rjavobradec preslastne tajnosti, katere mu je klepetajoči kolovrat telegrafski prinašal od izvoljenke sem doli izpod skale Vipavske — srečni, trikratarečni mladenič, kateremu ob toli kruti burji v srci klije cvetoča spomlad ljubezni!..

Naposled me je presilovita burja pregnala iz Ajdovšćine tja doli mej Goriške vrtove — kako se mi je godilo tamkaj, o tem vam zapojem v drugem spevu svoje jeremijade.

V Opatiji, 1. dan „rženega cveta“ 1891.

Prostoslav Kretanov.

stva v ces. kralj. mestnem šolskem svetu za dobo 1891—1897. 10. Volitev dveh odposlancev za prihodnje deželno učiteljsko zborovanje. 11. Samostalni predlogi, katere je najkasneje do 28. rožnika t. l. pisмено zglasiti pri stalnem odboru:

— (Tatvina.) Včeraj zvečer ukradla je na Virantovem vrtu neka poznata Jera Vavpotič, najemnica krčme pri „vinski kapljici“ v Židovskih ulicah, natakariči petdesetak, kateri je zadnja dobila v poravnavo použite pijače od gospoda, v družbi navzočnega. Pri preiskavi našel se je denar, Jera Vavpotič ga je bila skrila v lase. Zločinka izročila se je sodnji.

— (Nastanjevalna pisarna deželne jubilejske razstave v Pragi) nahaja se na Staroměstském náměstí št. 33 v „Merkurju“. Podružnic nima. Pripravljena so stanovanja s svečavo in postrežbo po 60 kr., 70 kr., 80 kr., 1 gld., 1 gld. 20 kr., 1 gld. 50 kr., in 2 gld. za osebo in dan. Uraduje se neprenehoma od petih zjutraj do jednajstih zvečer.

— (Nov hrvašk časopis.) V Spletu začel je izhajati nov list pod naslovom „Pučki list“. Izhajal bode dvakrat na mesec. Namen mu je buditi narodno zavednost mej hrvaškimi narodom. Koj prva številka je bila zasežena in je uredništvo takoj oskrbelo drugo izdajo.

— (Praznovanje sv. Cirila in Metoda.) Glede na veliko važnost, ki jo ima praznik slovanskih blagovestnikov sploh za vse Slovane, sklenilo je pevsko društvo „Kolo“ v Zagrebu, da bode vsako leto slovesno praznovalo dan 5. julija, to je cerkveni praznik sv. Cirila in Metoda. Zjutraj bode slovanska peta maša, pri kateri bode sodelovalo „Kolo“. Popoldne ali zvečer pa bode koncert z izključno narodnim programom. Gotovo bodo tudi druga pevska društva posnemala lepi vzgled „Kola“. Tako praznovanje slovanskih blagovestnikov pripomglo bode dosti, da se vzdržuje živa narodna zvest. Ne dvomimo, da se bodo tudi slovenska pevska društva odločila za kaj jednacega, ter praznovala na podoben način praznik naših slovanskih blagovestnikov.

— (Izpred porotnega sodišča.) Pri današnji prvi obravnavi zatožena je bila 21letna dekla Franca Ogrin iz Ligojne hudodelstva tatvine. Služila je pošteno par let na Vrhniki, potem je ni nikjer več trpelo. V Ljubljani imela je znanje s kuharico Lojzo Trošt in postrežnico Uršo Tomec, katerima je iz zaprtih strinj ukrala raznega perila. Po tem poskusu odpravila se je k svojemu sorodniku Janezu Turku, pesestniku v Cerkovski Vasi, logaškega okraja. Tam je bivala dva dni in ko je videla, da je Turk dobil 1000 gld. in tudi kam jih je spravil, ukrala je ta denar in se z brzovlakom odpeljala v Ljubljano. A še hitreje nego brzovlak bil je telegram, in ko je tatica dospela v Ljubljano, imela jo je policija kmalu v rokah. Razven 3 gld. našel se je ves ukradeni denar in tudi ukradeno perilo. Obsojena je bila Franca Ogrin na 15 mesecev težke prostréne ječe in povrnitev škode in troškov, ki se bodo pokrili iz njene dedščine v znesku 300 gld. Pri drugi obravi je bil zatožen Avgust Prekuh, ker je ukral svoji teti, starinarki Jeglič v Ljubljani, 400 gld. Denar se je dobil večinom nazaj, razven kar ga je dal za neke prstane, katere pa so tudi našli. Obsojen je bil na dve leti težke ječe.

— (Ogenj.) Dne 8. t. m. zjutraj ob 1/2 1. uri začelo je goreti na Rodici pri Domžalah. Ker je bil veter, bile so kmalu štiri hiše v ognji, kateri bi se bil še bolj razširil, da nesta prihiteli gasilni društvi iz Domžal in Doba in rešili, kar se je še dalo. Pogoreli so hiše in hlevi posestnikov Tomaža Šarca, Janeza Rodeta, Jožeta Rakefa in Jožeta Kompareta. Od teh bili so zunaj zadnjega, zavarovani prvi za 450 gld., drugi za 350 gld. in tretji za 200 gld. Kako je ogenj nastal, se ne vé. V imenu našega poročevalca, oziroma cele občine izreka se obema gasilnima društvoma, posebno pa načelniku gasilnega društva v Domžalah, gospodu Janežiču za izvrstno uredbo, vsled katere se je obvarovalo poročevalčevu posestvo, najtoplejša zahvala,

— (Stoinpetdesetletnica Zagrebškega polka Leopoldovcev) bode se slovesno praznovala 24. t. m. z veliko vojaško svečanostjo. Pri božji službi bodo imeli častno stražo najpostavnejši vojaki polka v obleki Trenkovih pandurjev. V predvečer bode mirozov, pri katerem bode godbo spremljalo 300 baklonoscev, v dan slavnosti pa v Grand Hotelu banket za 150 oseb.

— (Včerajšnji živinski semenj) je bil prav dobro obiskan. Prignalo se je 696 konj in volov, 348 krav, 114 telet, vkupe 1158 glav. Za govejo živino je bila kupčija srednja, le za vole nekoliko boljša, ker so dobro blago pokupili Ljubljanski mesarji. Za konje pa je bila kupčija dosti boljša, ker je bilo dosti zunanjih kupcev.

— (Belo zastavo) razobesili so včeraj iznad poslopja okrajnega sodišča v Kamniku kot znamenje, da ni nikogar v zaporu.

— (Morskega volka) videli so te dni v morji pri Trstu. Pomorski urad je to objavil v svari občinstvu.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Ljutomer 9. junija. Izlet „Triglava“ in „Hrvatske“ v Ljutomer bil je izvrsten. Po dvadnevem bivanji tukaj, visokošolci zdravi in čili danes vrnili se v Gradec.

Dunaj 9. junija. „Wiener Zeitung“ objavlja skupnega ministerstva naredbo z včerajšnjega dne, po kateri je za območje sodišč na Dunaji, v Korneuburgu in Dunajskem Novemestu leta 1884. določeno izimno stanje deloma odpravljeno.

Bruck ob Litvi 9. junija. Cesar v spremstvu inozemskih vojaških atašejev dospel v ostrog. Štiriurno ogledovanje vojaštva v ostrogu zaključila cesarja kritika.

Novi Jork 9. junija Z otoka Haiti se javlja: General Hypolit dal zapreti 80 zarote sumnih oseb. Na govorico, da predsednik namerava Gatlingovo gostostrelko nastaviti proti ječi in usmrtiti vseh 80 ujetnikov, poskusili so prijatelji ujetnike osvoboditi. To se pa ni posrečilo. Nastalo je klanje in prva žrtev je bil odlični trgovec, katerega so z njegovim 16letnim nečakom na grobišči ustrelili. Dasi se nihče ni branil, se vendar usmrčevanje nadaljuje.

Razne vesti.

* (Društvo sv. Cirila in Metoda v Bolgariji.) Za podporo bolgarskih cerkev in šol izven Bolgarije osnovalo se je društvo pod gornjim imenom. Po vsej kneževini se nabira za novo društvo in se je samo v Sofiji že nabralo 12.000 frankov.

* (Mladi srbski kralj Aleksander) se uči marljivo ruski, ker je želja regentov, da se pri posetu v Livadiji more z ruskim carjem razgovarjati po ruski. Učitelj mu je nek sorodnik bivšega poslanika ruskega v Bukureštu, g. Hitrovo.

* (Potresi.) Z Brenerja se poroča, da se tam ponavljajo od 19. m. m. skoro vsak dan potresi, ki so včasih precej močni. Brenersko jezero in neko jezero v Pfitschu sta močno razburjena. Postajino poslopje v Griesu je poškodovano. Tudi v Sterzingu opazovali so dne 27., 29., 30., 31. maja in 1. t. m. potrese, katere je spremljevalo votlo podzemsko bobnenje. Steklenice, svetilke in druge manje stvari so se prekucavale in speče vzbudil je potres iz spanja.

* (Pisalni stroji.) Pred petimi leti prikazali so se na Francoskem pisalni stroji, katerim se je reklo „Kaligrafi“. Ti stroji so se od tačas izdatno zboljšali in razvili. Prodalo se je nad 80.000 strojev raznih modelov, tako, da jih je zdaj gotovo nad 100.000 v rabi. S temi stroji se piše povprek 60 besed v minuti, ali po odračunjenem počitku 25.000 na dan. To je pri 100.000 strojih dva in pol milijona besed na dan.

* (Potresi v zgornji Italiji.) Kakor smo že poročali na kratko, bili so predvečerjem v raznih krajih v gornji Italiji precej hudi potresi. V Benetkah in v Milanu bil je okolu druge ure ponoči hud potres, ki pa ni napravil škode. V Veroni bili so trije močni sunki, katere je spremljevalo podzemsko bobnenje. Nastal je velik strah med ljudmi, ki so bežali iz hiš. Predstojnica necega penzjonata umrla je od strahu. V Paviji trajal je potres kacih 15 sekund. V Ferrari, v Raveni in mnogih drugih krajih čutili so se valoviti potresi. V Mantovi bežali so ljudje tudi iz hiš. Najhuje je bilo v Treg-nagu in Badiji Calaveni, kjer je bilo poškodovanih mnogo hiš in tudi več oseb. Prebivalstvo prebilo je noč v šatorih na prostem in moralo izprazniti več hiš, ker se je bati, da se ne poderó. Jedna oseba bila je ubita, več pa ranjenih.

* (Roj v mestnem parku.) V lipovem drevoredu Graškega mestnega parka nastanil se je v votlini neke stare lipe roj čebel, nasproti Riederjevi trgovini na „Glacisstrasse“. Navzlic precej živahnemu prometu, ki je v tem kraju, se čebele ne dajo motiti in veselo frčó okolu svojega novega domovanja.

* (Ježa za stavo iz Belega grada v Pariz.) Pretekli četrtek odjahala sta gardni poročnik Prendić in dragonski poročnik Pajnović vsled stave na svojih službenih konjih iz Belega grada v Pariz.

* (Kobilice na Ogerskem.) V Torontolskem komitatu je neizmerno veliko kobilic, na katerih pokončevanji se marljivo dela. Ministerjalni tajnik Kazy dela s 700 delavci. Bati se je, da kobilice ne pokončajo še setev, katerih se dozda še niso lotile. Kobilice pokazale so se v raznih krajih.

* (Kdo se bode ujel?) V raznih nemških listih čita se naslednji inserat: Sto mark ali 60 gl. dobi, kdor prav sešteje iz Schillerjeve „peami o zvonu“ črke e (velike in male.) Ako bi dve ali več oseb poslale pravilno rešitev, razdeli se mej nje to darilo v enakih razdelkih. Oznanila se vsprejemajo do četrta 11. t. m. Izid se bode naznanil 15. t. m. Deležniki naj pošljejo 35 kr. (60 vin.) pristopnine in 15 kr. (25 vin.) vpisnine v poštnih znakah. Imenovana sta dva naslova, jeden na Dunaji, drugi v Londonu. Zanimivo bi bilo vedeti, je li se bode našlo dosti neumnežev, ki bodo poslali 50 kr. in se mučili s seštevanjem črk, da bodo konečno spoznali, da so grdo osleparjeni. Kdor le malo računi, mora takoj sprevideti, da je vse le gola sleparija.

Pozivi!

Vsled dovoljenja visoke c. kr. deželne vlade z dne 29. maja 1891. l. št. 6225 ujoja si podpisani odbor izdati nastopno okrožnico.

Bivši vojni tovariši iz let 1848, 1849, 1859, 1864, 1866 in 1878, ki so se dne 26. aprila 1891 bili mnogobrojno zbrali v mestni dvorani v Ljubljani na poziv kranjskega veteranskega kora, da se dogovore, kako je pokazati patrijotizem in pijeteto povodom petindvajsetletnega dne bitke pri Custozzi, sklenili so bili jednoglasno: hrabrim sinovom Kranjske dežele, ki so pali dne 24. junija 1866 v bitki pri Custozzi, postavi se v parku nove vojašnice v Ljubljani časten spomenik, na katerem bodo označena vsa njih imena.

S tem spomenikom poravnal se bode del častnega dolga, katerega smo dolžni spominu naših hrabrih deželnih sinov in izvršitev te naloge izročila se je odboru dvanajst članov.

Odbor prepričan, da bode spomin na hrabre in junaške sinove, kateri so skozi šesto let junaško braneč slavo in čast domovine krvaveli na mnogobrojnih bojiščih in svojo nevenljivo zvestobo in udanost do Najvišje cesarske rodovine, ljubezen in požrtvovalnost do domovine zapečatili z junaško smrtjo, vzbujal in ohranil v vseh patrijotičnih srcih najčistejša čustva na junaške sinove, pale pri Custozzi dne 24. junija 1866, ali umrle vsled ran v tej bitki prizadetih (nad 200 junakov).

Častni spomenik bode dokazoval, da domovina časti vrliga in hrabrega častnika, vrliga in hrabrega vojaka in potomcem hrani njih imena, da jih časte, njih dela, da jih posnemajo.

Odbor obrača se torej, da spolni prevzeto dolžnost polno zaupanja na neomahljivo domoljubje in v najpopolnejem prepričanju, da bode ta poziv prihajoč od srca našel pot v srce vsacega domoljuba, v srce vsake v domovinski ljubezni navdušene blage domoljubke, in prosi doneskov za častni spomenik, ki se postavi junakom, padlim pri Custozzi.

Imena darovalcev in darovi objavili se bodo v Ljubljanskem uradnem listu in od odbora potrdili. Darila v Ljubljani prevzamejo se v prodajalnicah g. Jakoba Čika — Mestni trg št. 9 in gospada Iv. Föderl-a Lingove ulice št. 5.

Božji blagoslov vladaj nad tem patrijotičnim podjetjem, posvečenem hvaležnemu in ljubeznipolnemu spominu.

Bog ohrani našega ljubljenelega cesarja Fran Jožefa I. Živela domovina!

Odbor v proslavo 25letnice bitke pri Custozzi, v Ljubljani dne 4. junija 1891.

Predsednik: Ivan Föderl, hišni posestnik in pekovski mojster. I. Podpredsednik: Janko Pfeiffer, deželni oficijal. II. Podpredsednik: Jurij Mihalič, magistratni koncipist in poveljnik vojaškega veteranskega kora. Albin Arko, journalist tajnik. Viljem Bischof, pomočni uradnik in II. adjutant vojaškega veteranskega kora. Ivan Čelešnik, c. kr. sodniški kancelist. Stefan Franzot, hišni posestnik in odbornik veteranskega kora. Josip Petrič, c. kr. deželne vlade oficijal. Ivan Skube, vojaškega veteranskega kora računovodja. Fran Marouth, črkostavec. Albert Pogáčnik, c. kr. sodniški kancelist in posestnik. Alojzij Schaffenrath, c. kr. rudarski kancelist v pokoju in vojaškega veteranskega kora poveljnika namestnik.

Zanesljivo zdravilno sredstvo. Osobe s slabim prebavljenjem, ki trpe na pomanjkanji slasti, napenjanji, tiščanji v želodci in nerednem iztrebljenji, zadobé zopet zdravje, če rabijo pristni „Moll-ov Seidlitz-prašek“. Skatljica stane 1 gl. Vsak dan razpošilja po poštnem povzetji A. Moll, lekárnar, c. in kr. dvorni založnik, na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrecno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znamko in podpisom. 5 (4-7)

„LJUBLJANSKI ZVON“
stoji
za vse leto 4 gl. 60 kr.; za pol leta
2 gl. 30 kr.; za četrta leta 1 gl. 15 kr.

Loterijske srečke 6. junija.
Na Dunaji: 78, 18, 27, 73, 81.
V Gradci: 88, 39, 85, 7, 24.

Umrli so v Ljubljani:

6. junija: Matilda Stampfl, vrtnarica, 18 let, Gospodske ulice št. 3, jetika. — Matija Seliškar, delavec, 39 let, Hrenove ulice št. 15, plućnica.
7. junija: Antonija Čop, kurjačeva hči, 5 mesecev, sv. Petra cesta št. 50, Rachitis. — Marija Smerekar, hišna posestnica, 71 let, sv. Petra cesta št. 12, Marasmus. — Fran Bergant, oficijalov sin, 1 mesec, Marije Terezije cesta št. 8, oslabiljenje.
9. junija: Marija Petauer, sobnega slikarja žena, 33 let, Gospodske ulice št. 3, jetika.
V deželni bolnici:
6. junija: Andrej Sever, gostaç, 70 let, plućni emfizem. — Ivan Cepin, gostaç, 53 let, plućni emfizem.
7. junija: Marija Kremžar, gostija, 70 let, rak na jetrih.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
8. junija	7. zjutraj	734.7 mm.	22.0° C	sl. zah.	jasno	0.10 mm.
	2. popol.	734.8 mm.	28.0° C	sl. zah.	jasno	
	9. zvečer	734.5 mm.	21.3° C	sl. zah.	jasno	dežja.

Srednja temperatura 23.8°, za 5.7° nad normalom.

Izkaz avstro-ogerske banke

z dne 7. junija 1891. Prejšnji teden

Bankovcev v prometu	400,502,000 gl. (— 15,000 gl.)
Zaklad v gotovini	243,355,000 „ (— 198,000 „)
Portfelj	147,091,000 „ (— 1,666,000 „)
Lombard	19,797,000 „ (— 51,000 „)
Davka prosta bankovčna rezerva	46,298,000 „ (— 115,000 „)

Dunajska borza

dne 9. junija t. l.
(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	92.65	92.55
Srebrna renta	92.60	92.50
Zlata renta	111.20	110.70
5% marcna renta	102.25	102.35
Akcije narodne banke	1001.—	1003.—
Kreditne akcije	310.75	301.25
London	117.60	117.40
Srebro	—	—
Napol.	9.31	9.28
C. kr. cekini	5.55	5.55
Nemško marke	57.50	57.40 1/2
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl.	183 gl. 50 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	179 „ 25
Ogerska zlata renta 4%	—	105 „ 60
Ogerska papirna renta 5%	—	101 „ 55
Dunavske reg. srečke 5%	100 gl.	120 „ 50
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	—	115 „ 70
Kreditne srečke	100 gl.	186 „ 75
Rudolfske srečke	10	20
Akcije anglo-avstr. banke	120	157 „ 50
Tramway-društ. velj. 170 gl. a. v.	—	238

VIZITNICE

priporoča
„Narodna Tiskarna“
po nizkej ceni.

Zahvala.

Za mnoge izkaze srčnega sočutja mej boleznijo in o smrti naše preljubljene hčerke, oziroma sestre in svakinje gospodične

Pepice Grašek

izrekamo za mogoče krasne darovane vence, za ginjaivo petje gospodom pevcom društva „Lira“, za častno spremstvo k zadnjemu počuku tako rano umrle, prečastiti duhovščini, gospodom c. kr. uradnikom, čestitim someščanom, kakor vsem sorodnikom, prijateljem in znancem najsrčnejšo zahvalo.

Žalujoči ostali.

V Kamniku, 7. junija 1891. (492)

Vozovnične zvezke

(Fahrscheine) po jako znižani ceni, za vse evropske železnice in od 300 kilom. naprej za vsako daljavo, priporoča ter daje prospekte in vsakeršna pojasnila o potovanju radovoljno in brezplačno (483-2)

Jos. Pavlin v Ljubljani, pisarna za potovanje. Zvezki prog, katere se bolj navadno rabijo, so v zalogi.

Košnja v najem.

Prilodni četrtak, dne 11. junija, dopoludne ob 9. uri, se bode

košnja na Križevniških senošetih

na lici mesta od Kolezija proti Viču na drobno prodajala.

Tudi je še stara mrva na prodaji. Natančneje izvedeti je pri oskrbniku gospodu dr. Vok-u, notarji v Ljubljani. (485)

Lepo, suho banatsko

KORUZO

(turšico, debelačo)

na veliko in na drobno, 100 kil gl. 7.60, jeden novi mernik gl. 1.50, prodaja

JANEZ LININGER

žitni trgovec v Ljubljani, Rimska cesta št. 6 (prej Treotova hiša). (490-1)

KAROL TILL

Ljubljana, Špitalske ulice 10.

Poslovne knjige, kopirne knjige, knjige beležnice. Izborov vez, najboljši papir, čedno in ukusno z natančnimi linijaturami, ceneno. Bibliorhapes (priprava za sešivanje pisem), Zapisne in skrilne knjige, beležnice, folijo knjige, ozke priročne knjige, glavne knjige, knjige v četrtinki, knjige kazalnice. (456-2)

Pivovarna bratov Kosler-jev.

Usojam se slavnemu občinstvu najuljudneje naznaniti, da bodem z dnem 10. junija prevzel

restavracijo pivovarne bratov Kosler-jev

in isto otvoril v novo opravljenem
gostilniškem vrtu v Cekinovem gradu
(Leopoldsrue).

Za dobra, pristna vina, okusna gorka in mrzla jedila je skrbjeno, nič manj pa tudi za točno in prijazno postrežbo. Za mnogobrojni obisk se priporoča

z odličnim spoštovanjem

Štefan Franzot
restavratér.

(491)

Izborni proti boleznim želodca

Štajerska
Rogaška deželna kisolina
Tempeljska
in
Styrijska slatina
v posebno močnih steklenicah.

Napolnjeno v novi zgrajenem natakalnem preduhu, kamor se slatina naravnost izliva.

Dobiva se: Pri slatinarstvu v Rogatcu in na Slatini in pri glavnih založnikih v Ljubljani: Mihaelu Kastnerju in Morica Wagnerja vdovi, kakor tudi v vseh prodajalnicah mineralnih vód, v specerijskih prodajalnicah in droguerijah, ki so na dobrem glasu. (387-5)